

Johtopäätökset kuntakeskuksen kehittämissuunnitelmasta

Kunnanhallitus 09.08.2021 § 277

Kunnanvaltuusto 16.04.2018 § 18

Kokouksessa valtuutettu Jukka Ignatius jätti seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Tohmajärven keskustaajama Kemie sijaitsee sekä liikenteellisesti että kaupallisesti erinomaisella paikalla. Myös asuinpaikkana Kemie on ihanteellinen.

Me tämän valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut katsomme, että Kemien kehittämiseksi voidaan tehdä vielä nykyistä enemmän. Esitämme, että Kemien ja sen lähialueiden tulevaisuuden takaamiseksi ja kehittämiseksi Kemieen ja sen lähialueille laaditaan kehittämissuunnitelma, Master Plan, jossa huomioidaan asumisen, liike-elämän, liikenteen ja muun tulevaisuuden kannalta tärkeiden asioiden tarpeet vuosikymmenten päähän."

Aloitteen on Jukka Ignatiuksen lisäksi allekirjoittanut 17 muuta valtuutettua.

Päätös: Valtuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 07.05.2018 § 151

Aloite on kannatettava. Kemien taajaman kehittämistä on tarkasteltu ja tehty viime aikoina osissa. Merkittävä taajamaan vaikuttava päätös on valtatie 9 tulevaisuudessa mahdollisesti toteutuva ydinkeskustan ohittava linjaus. Pienempinä asioina esillä ovat olleet mm. torialueen viihtyisyyden parantaminen ja kysymys Kunnallistalon tulevaisuudesta. Myös monen muun taajamakuvallisesti keskeisen rakennuksen tulevaisuus on vielä avoinna. Tällä hetkellä keskeisin hanke on uuden koulun ja kirjaston suunnittelu ja rakentaminen Kemien koulun tontille. Myös Nymanin alueen edelleen kehittäminen on työn alla. Kunta on juuri hankkinut omistukseensa ns. littiläisen koivikon ja jo aiemmin Hirvosen ja Valtasen kiinteistöt Kirkkotien - Maiju Lassilan tien "vanhan keskustan" alueelta. Näiden hankittujen alueiden jatkokäyttö on ollut vasta alustavan ideoinnin asteella.

Kuten edellä sanotusta ilmenee, Kemien taajaman kehittämistoimia on tarvetta tarkastella ja suunnitella laajempänä kokonaisuutena kuin tähän asti on tehty. Tämä edellyttäne myös kaavoituksen päivittämistä.

asian valmistelijat: kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus antaa aloitteen kunnan johtoryhmän valmisteltavaksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 09.08.2021

Kuntakeskus Kemien yleisilmeen kohentaminen on ollut esillä pitkään. Huolenaiheena ovat olleet rapistuneet rakennukset ja tyhjät liikekiinteistöt. Yleiset ja erityisemmätkään keskustelut eivät ole kuitenkaan johtaneet selviin linjauksiin, joiden pohjalta olisi voitu luontevasti viedä valmistelua eteenpäin. Toisaalta nämä keskustelut ja ajatukset ovat jääneet kiireellisempien ja tärkeämpien hankkeiden jalkoihin. Samalla voidaan hyvällä mielin todeta, että kuntakeskuksen yleisilme on kunnan investointipäätösten myötä kohentunut merkittävästi Kemien koulun ja Nymanin alueen osalta liikuntapaikkarakentamisen ja uuden sivistyskeskuksen myötä. Myös taajamatiestö on saatu hyvään kuntoon.

Nyt kun näköpiirissä ei ole muita suurempia ja kiireellisempiä investointihankkeita, olisi hyvä aika syventyä taajamailmeen kohentamiseen. Tämä vaatii asiantuntevaa suunnittelua, jossa hyödynnetään kunnan ulkopuolista osaamista ja visionääristä näkemystä.

Vaikeuskertoimia on toki runsaasti: mm. rajalliset rahalliset resurssit, yritysten toimitilarpeiden arviointi, fyysisten lähipalvelujen käytön kehittyminen verkkokaupan ja muun kilpailun paineessa, rajanylitysliikenteen kehitys ja ristiriitaiset näkemykset eri kiinteistöjen kulttuurihistoriallisista ja kulttuurimaisemallisista arvoista ja taajaman vetovoimaan vaikuttavista tekijöistä.

Näistä asioista ei aivan helposti löydy yhteistä näkemystä ja tuskin löytyy myöskään ratkaisua, jonka voisi perustella arvovapaasti tosiasioiden pohjalta ainoaksi oikeaksi. Juuri tällaisessa tilanteessa tarvitaan poliittista päätöksentekoa, jossa heijastuvat kuntalaisten arvot ja näkemykset, mutta joka pohjautuu myös mahdollisimman monipuoliseen ja kattavaan faktatietoon ja asiantuntijanäkemyksiin. Tämän vuoksi aloitteessa esitetty Master Plan -suunnitelman laatiminen olisi hyvä tapa saada asia liikkeelle.

Tohmajärven keskustaajaman alueelle on laadittu kehittämissuunnitelmaluonnos vuosille 2021-2026. Kehittämissuunnitelmassa on kuvattu kehittämissuunnitelman taustaa, resurssien käyttöä ja kohdennusta sekä mahdollisia -tarpeita, alueen vahvuuksia ja vetovoimatekijöitä sekä toimenpiteitä vaiheittain em. vuosille.

Kehittämispäällikkö Anne Hyttinen on kutsuttu kokoukseen kuultavaksi asiantuntijana.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja, kehittämispäällikkö, tekninen johtaja

Esittelijä

vs. kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy esitetyn kehittämissuunnitelman ja esittää suunnitelman valtuustolle vastauksena aloitteeseen. Kunnanhallitus esittää samalla, että valtuusto toteaa aloitteen loppuunkäsittellyksi.

Kehittämispäällikkö Anne Hyttinen esitteli Tohmajärven kehittämissuunnitelman kokouksessa klo 17:21-18:09.

Käytiin laaja yleiskeskustelu kehittämissuunnitelman osa-alueista ja haasteista: Risukoiden raivaaminen, rakennusten purkaminen vs. ylläpito, taloudelliset resurssit, priorisointi, vaiheistaminen ja aikajanan tekeminen, viihtyisyys, uuden rakentamisen hinta ja kannattavuus, historia, hyvinvointi.

Kehittämissuunnitelman mukainen alkukartoituskysely kuntalaisille julkaistaan viikolla 32 netissä ja paperikyselynä kirjastossa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto 16.08.2021 § 85

Esityslistan asia n:o 21.

Päätös

Hyväksyttiin kunnanhallituksen päätösehdotus.

Merkittään, että seitsikko valtuustoryhmä jätti tässä yhteydessä toivomusponnen, että ryhmä toivoo Tohmajärven kunnan varaavan määrärahan vuoden 2022 budjetissa keskustaaajaman kehittämiseen. Toivomusponsi on **pöytäkirjan oheismateriaalina**.

Kunnanhallitus 28.04.2025 § 82

Kunnanvaltuuston kokouksessa 16.8.2018 valtuutettu Jukka Ignatius jätti valtuustoaloitteen, jossa esitettiin Tohmajärven kuntakeskuksen, Kemien, kehittämiseksi laadittavaksi Master Plan -tyyppinen kehittämissuunnitelma. Suunnitelmassa tuli huomioida asumisen, liike-elämän, liikenteen sekä muiden tulevaisuuden kannalta keskeisten asioiden tarpeet pitkälle tulevaisuuteen.

Valtuustoaloitteen pohjalta laadittiin kehittämissuunnitelma, joka hyväksyttiin valtuustossa 16.8.2021. Suunnitelma on tämän esityslistan liitteenä. Kehittämissuunnitelman toimenpiteet kohdistuivat vuosille 2021–2026. Valtuustokauden lähestyessä loppuaan on ajankohtaista arvioida kehittämissuunnitelman toteutumista.

Jatkotoimenpiteet:

Kehittämissuunnitelman osalta on kaksi vaihtoehtoista etenemistapaa:

- a) **Saatetaan kehittämissuunnitelma päätökseen tämän valtuustokauden osalta**, ja annetaan tulevalle valtuustolle mahdollisuus päättää, miten toteutumattomat tavoitteet huomioidaan seuraavalla valtuustokaudella.
- b) **Todetaan tähän mennessä tehdyt toimenpiteet ja jatketaan kehittämissuunnitelman toteuttamista** seuraavalla valtuustokaudella.

Kehittämissuunnitelman toteutuminen vuosina 2021–2025

Toteutuneet toimenpiteet:

- Nordeatalon purkaminen (2022)
- Rakennusten kunnostus, mm. Kunnallistalon ulkopuolen kunnostus (2024)
- Torialueelle torikojujen ja ilmoitustaulujen hankinta
- Troikan vuokralaistilanteen muutokset; alakertaan valmistuu pintaremontti kesäkuun alkuun mennessä
- Euron tonttikampanjan kyltit pääteiden varsilla ja asuintonteilla
- Puistohakkuita kuntakeskuksessa ja sen läheisyydessä
- Esteettömyyskartoitus laadittu; toimenpiteinä mm. Kunnanviraston esteetön WC ja Kunnallistalon kulkuluiska
- Viheralueiden lisäys purettujen vuokratilojen tonteille
- Nordeatalon tontille laadittu puistosuunnitelma (toimeenpano kesken)
- Liikuntapaikkahoitajan palkkaus (2022)
- Lukuisten tapahtumien järjestäminen, pääosin Sivistyskeskus Ahjon, museoalueen ja kesäteatterin ympäristössä
- Kesäviirit ja markkinointimateriaali yhtenäisellä ilmeellä
- Laadukkaan valokuvamateriaalin hankinta valokuvakilpailun kautta
- Kumppanuussopimuksia tehty, mm. alueiden hoitoon liittyen
- Uuden ympärivuotisen esteettömän kulttuurireitin "Potsiraitti" luominen keskustaan
- Potsi-hahmon hyödyntäminen markkinoinnissa
- Museoalueelle lisätty iso opastetaulu
- Roskisten lisäys
- Kunnallistalon toimintasuunnitelma laadittu
- Uusi taiteilijaresidenssi perustettu Nymanin taloon

Toteuttamatta olevat toimenpiteet:

- Penkillisten levähdyspaikkojen merkittävä lisäys
- Puutarhuria ei ole palkattu
- Imagonmukainen ympäristösuunnitelma toteuttamatta
- Kylän sisääntulon kutsuvuuden parantamiseen ei ole tehty uusia toimenpiteitä
- Viheralueiden rakentaminen on ollut vähäistä

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee kuntakeskuksen kehittämissuunnitelman suoritettut toimenpiteet tiedokseen. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kuntakeskuksen kehittämissuunnitelma on saatettu päätökseen ja toteutumattomat toimenpiteet huomioidaan tulevalla valtuustokaudella kuntastrategian laadinnan yhteydessä.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi kuntakeskuksen kehittämissuunnitelman suoritettut toimenpiteet tiedokseen. Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että kuntakeskuksen kehittämissuunnitelma on saatettu päätökseen ja toteutumattomat toimenpiteet huomioidaan tulevalla valtuustokaudella kuntastrategian laadinnan yhteydessä.

Kunnanvaltuusto 12.05.2025 § 20
112/00.02.15/2021

Esityslistan asia n:o 5.

Merkitään, että käytiin keskustelua tonttikampanjoista.

Päätös

Hyväksyttiin kunnanhallituksen päätösehdotus.
